

ماہنامہ ایگزیرتی خبری و تحلیلی ریسک کشوری
پوشش دہندہ آخرین اخبار و تحولات تاثیرگذار اقتصادی و سیاسی بر ریسک کشوری جهان

وزارت صنعت، معدن و تجارت

آبان لغایت دی ۱۴۰۲ - نوامبر و دسامبر ۲۰۲۳

سال پانزدهم - شماره ۱۸۲ و ۱۸۳

تدوین:
معلونت اقتصادی
مدیریت پژوهش و ریسک

با اخباری از جهان و منطقه، پاکستان، عمان، مصر، ارمنستان، نیجریه، غنا، اتیوپی و تحولات انرژی

در سطح جهان و منطقه

ماهنامه اینترنتی خبری تحلیلی ریسک کشوری

پوشش دهنده آخرین اخبار
و تحولات تاثیرگذار
اقتصادی و سیاسی بر
ریسک کشورهای جهان

هدایت و نظارت
سید امیر برهانی ناینی
مدیر عامل و
رئیس هیات مدیره

سر دبیر
معاون اقتصادی

تدوین و ترجمه
اشکان عباسی تهرانی

همکاران این شماره
مجتبی مولائی معین
فرشید رحیمی

تلفن: ۸۸۷۳۹۲۶۷

فکس: ۸۸۷۳۳۳۷۶

پست الکترونیک:

intl@egfi.org

وب گاه:

www.egfi.ir

هسته اصلی فعالیت صندوق ضمانت صادرات ایران، پوشش ریسک های سیاسی و تجاری خریداران کالاها و خدمات ایرانی است. بطور متناظر ارزیابی ریسک بانک ها و دولت های خارجی، بخش دیگری از فعالیت صندوق را به خود اختصاص می دهد. بر این اساس، صندوق، همچون سایر موسسات همتا در سراسر جهان به ارزیابی این ریسک ها می پردازد. ماهنامه ریسک کشوری در ابتدا بصورت بولتن داخلی صندوق منتشر می گردید که به دلیل استقبال سایر بخش ها، دستگاه های دولتی و خصوصی، طی چند سال اخیر، به صورت مداوم و اینترنتی منتشر می شود. استفاده از مطالب این ماهنامه با ذکر نام صندوق ضمانت صادرات ایران، بلامانع است.

در این شماره می خوانید:

جهان: ریسک افزایش قیمت نفت و رکود تورمی، تأثیر متفاوت تحولات خاورمیانه بر تولیدکنندگان و واردکنندگان نفت

اقتصادهای مشرق: نرخ های بهره بالا و افزایش ریسک بدی عمومی

جهان: چشم انداز اقتصاد در سال ۲۰۲۴

پاکستان: مقابله با ریسک های خارجی در جهت تجدید حیات اقتصادی

عمان: ارتقای رتبه دولتی با توجه به بهبود وضعیت بدی

مصر: تنزل رتبه دولتی با افزایش ریسک های تأمین مالی خارجی

ارمنستان: پیش بینی رشد متوسط ۶ درصدی اقتصاد در بازه ۲۴-۲۰۲۳/۱۲ ماهی به تحولات سیاسی

نیجریه: تأیید رتبه دولتی و چشم انداز «بشابت»

غنا: ارتقاء رتبه های دولتی با توجه به تکمیل روند بازسازی بدی داخلی

اتوپی: تنزل رتبه دولتی در پی کاهش تعدیگی خارجی

.....

سایر خدمات مرتبط از صادرکنندگان کشور حمایت می نماید. بیمه نامه های صندوق، با پوشش ریسک های سیاسی و تجاری مرتبط با صادرات به کشورهای خارجی، امکان دستیابی صادرکنندگان / سرمایه گذاران ایرانی به مطالبات خود از خریداران / بانکهای خارجی را فراهم می آورند. ضمانتنامه های صندوق نیز با هدف تسهیل تأمین مالی صادرات در مرحله قبل از حمل، طراحی گردیده اند. اعتبارسنجی خریداران خارجی و سایر خدمات مشاوره ای صندوق نیز در بسیاری از موارد راه گشای صادرکنندگان، سرمایه گذاران و بانکهای ایرانی فعال در حوزه صادرات می باشد. نقش این موسسه در ایران همانند نقشی است که موسسه هرمس در آلمان، ساچه در ایتالیا، کوفاس در فرانسه، افیک در استرالیا و ساینشور در چین بر عهده دارند. مدیریت ریسک و همکاری های بین المللی صندوق به منظور کاهش ریسک صادرات و سرمایه گذاری ایرانیان در سایر کشورها و همچنین اطلاع رسانی های لازم، ضمن ارزیابی ریسک بانکها و کشورها، اقدام به تهیه یا ترجمه گزارشات مختلف در حوزه های ریسک کشوری، اوضاع اقتصادی، تأمین مالی، بیمه اعتباری، فعالیت هم تانیا و سایر موارد مرتبط می نماید.

در ماهنامه ریسک کشوری ارائه شده از سوی این مدیریت، سعی بر آن است که اهم آخرین تحولات تاثیرگذار اقتصادی و سیاسی بر ریسک کشورها پوشش داده شود. نمودارهای مربوط به شاخص ریسک ارائه شده در این ماهنامه، با توجه به لزوم بررسی روندها از «سازمان توسعه و همکاریهای اقتصادی» OECD استخراج شده است. شایان ذکر است صندوق ضمانت صادرات ایران در راستای تنظیم سیاست پوشش خود در قبال کشورهای جهان متناسب با سیاست های خارجی دولت محترم و همچنین کاهش نرخ های حق بیمه با هدف کمک به صادرکنندگان کشور، از سال ۱۳۸۶ اقدام به بومی سازی الگوهای ارزیابی ریسک کشوری بر اساس اعمال ترجیحات برای کشورهای اسلامی، دوست، همسایه و برخی از کشورهای آفریقایی و آمریکای لاتین نموده که در توضیحات انتهایی بخش تاثیر بر ریسک کشوری ارائه شده است.

ریسک افزایش قیمت نفت و رکود تورمی در وضعیت ژئوپلیتیک جهان

جهانی نفت حدود ۳ تا ۵ میلیون بشکه در روز کاهش یافته و قیمت‌ها ۲۱ تا ۳۵ درصد افزایش می‌یابند. در سناریوی «اختلال بزرگ» - قابل مقایسه با تحریم نفتی اعراب در سال ۱۹۷۳ - عرضه جهانی نفت بین ۶ تا ۸ میلیون بشکه در روز کاهش می‌یابد و قیمت‌ها را حدود ۵۶ تا ۷۵ درصد افزایش می‌دهد. البته اقتصاد جهانی از دهه ۱۹۷۰ تاکنون، توانایی مقابله با چنین شوک‌هایی در قیمت نفت را بهبود داده است. مصرف نفت نیز به دلیل بهبود سطح بهره‌وری انرژی در جهان، تنوع عرضه‌کنندگان و رشد بخش‌های جانبی همچون خدمات، کاهش یافته است. با وجود این، نفت همچنان یک سوخت حیاتی برای حمل‌ونقل است. به این ترتیب، صندوق بین‌المللی پول تخمین می‌زند که افزایش ۳۰ درصدی قیمت نفت ممکن است تولید ناخالص داخلی جهانی را ۰/۵ درصد کاهش داده و تورم را ۱/۲ درصد افزایش دهد.

درگیری‌های اخیر در خاورمیانه، تاکنون تأثیر محسوسی بر عرضه و تولید نفت نداشته است. طبق اعلام آژانس بین‌المللی انرژی، با کاهش رشد اقتصاد جهانی، ممکن است بازار نفت در سال آینده در وضعیت مازاد قرار گیرد. با این حال، نوسانات و تحولات ژئوپلیتیک همچنان در بازار نفت وجود خواهد داشت. قیمت طلا نیز که معمولاً در شرایط بی‌ثبات اقتصادی افزایش می‌یابد، از زمان شروع جنگ ۱۱ درصد افزایش یافته است. با توجه به اینکه خاورمیانه یک سوم نفت جهان را تولید می‌کند و تنگه هرمز نیز پرترددترین معبر حمل‌ونقل نفت جهان است؛ تشدید جنگ و تبدیل آن به یک درگیری منطقه‌ای، قیمت کالاها را افزایش داده و سبب رکود و تورم در جهان خواهد شد. بانک جهانی بر اساس تجربه تاریخی دهه ۱۹۷۰، سناریوهای مختلف بروز ریسک را پیش‌بینی کرده است. در سناریوی موسوم به «اختلال متوسط» - چیزی شبیه به جنگ عراق در سال ۲۰۰۳ - عرضه

اقتصادهای پیشرفته: نرخ‌های بهره بالا و افزایش ریسک بدهی عمومی

بنابراین، برای جلوگیری از بدهی بیشتر، شاید لازم شود که هزینه‌های عمومی کاهش یابد. این در حالی است که کسری بودجه در بسیاری از اقتصادهای پیشرفته همچنان بالا است. اخیراً مؤسسه مودیز به دنبال کاهش رتبه اعتباری ایالات متحده توسط مؤسسه فیچ در ماه آگوست، چشم‌انداز رتبه اعتباری AAA خود را به «منفی» کاهش داد و این تغییر را به کسری بودجه بالا و افزایش هزینه‌های خدمات بدهی نسبت داد. مؤسسه اس‌اندپی هم پیش‌بینی کرده که صورت‌حساب بهره سالانه برای کشورهای گروه ۷ تا سال ۲۰۲۶ از ۹۰۵ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۸ به ۱/۵ هزار میلیارد دلار افزایش خواهد یافت. تقاضاها برای بودجه‌های دولتی نیز در حال افزایش است. هزینه‌های پیری جمعیت و تأمین مالی پروژه‌های انرژی سبز، هزینه‌های دفاع در حال افزایش است. صندوق بین‌المللی پول هشدار داده است که وضعیت اقتصاد جهان مستعد شوک است و کشورها ظرفیت مالی محدودی برای حمایت از اقتصاد خود خواهند داشت.

با افزایش بی‌سابقه سطح بدهی‌های عمومی، افزایش نرخ بهره و کاهش رشد اقتصادی، فشارهای مالی در حال افزایش است. بدهی جهانی در سه‌ماهه سوم ۲۰۲۳ از ۳۰۷ هزار میلیارد دلار فراتر رفت. افزایش بدهی دولت‌ها در سه‌ماهه سوم ۲۰۲۳ به ۸۸ هزار میلیارد دلار رسیده است (۹۵ درصد از تولید ناخالص داخلی). در همین حال، نرخ بهره بدهی بلندمدت دولت نیز افزایش یافته است. به عنوان مثال، بازده اوراق قرضه ۱۰ ساله دولت ایالات متحده در اکتبر به ۵ درصد رسید. دولت آلمان نیز مجبور به پرداخت ۳ درصد بهره برای یک وام ده‌ساله شد.

ثبات بدهی‌ها به پویایی رشد اقتصادی بستگی دارد. از آنجایی که دولت‌ها در نرخ‌ها پایین بدهی‌های بلندمدت برای خود ایجاد کرده‌اند، بر اساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول، متوسط رشد تولید ناخالص داخلی در اقتصادهای پیشرفته تا سال ۲۰۲۸ از نرخ بهره بدهی عمومی فراتر خواهد رفت. این در حالی است که چشم‌انداز نرخ بهره موضوعی بحث‌برانگیز است، چرا که در بازه‌ای ۱۰ ساله بسیار بالاتر از برآوردهای قابل قبول رشد بلندمدت اقتصادی در اکثر کشورهای پیشرفته خواهد بود.

جهان: تشدید بحران غزه و تأثیر متفاوت آن بر تولیدکنندگان و واردکنندگان نفت

بر اساس پیش‌بینی مؤسسه تأمین مالی بین‌المللی (IIF)، در صورت تشدید بحران غزه و تبدیل شدن آن به یک جنگ طولانی منطقه‌ای، عرضه جهانی نفت مختل خواهد شد و قیمت جهانی نفت افزایش خواهد یافت. اما انتظار می‌رود که تأثیر منفی شوک‌های قیمت نفت بسیار کمتر از شوک‌های قبلی باشد. این مؤسسه در گزارش خود خاطر نشان می‌کند که اقتصادهای پیشرفته و اقتصادهای نوظهور به دلیل بهبود بهره‌وری انرژی، گرایش تدریجی به سایر منابع انرژی و افزایش سهم بخش‌های غیرنفتی، وابستگی مستقیم خود به بخش نفت را کاهش داده‌اند و شرایط تجاری بیشترین تأثیرپذیری‌ها را خواهند داشت. علاوه بر این، در این گزارش آمده که علی‌رغم این واقعیت که مصرف نفت در اقتصادهای نوظهور بیشتر از اقتصادهای پیشرفته است، اما اثر منفی رشد قیمت‌ها نفت در این اقتصادها بسیار کمتر خواهد بود که عمدتاً به دلیل رشد اقتصادی صادرکنندگان عمده نفت از جمله کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس، روسیه

و اقتصادهای بزرگ آمریکای لاتین است. همچنین اعلام شده که افزایش قیمت نفت و کالاهای غیرسوختی از لحاظ تاریخی با نرخ رشد تولید ناخالص داخلی واقعی بالاتر در آمریکای لاتین مرتبط است؛ چراکه بسیاری از کشورهای این منطقه صادرکننده کالا و خدمات هستند.

در همین راستا مؤسسه تأمین مالی بین‌المللی بر این باور است که قیمت‌های بالاتر نفت سبب افزایش رشد اقتصادهای صادرکننده نفت می‌شود، زیرا افزایش قیمت‌ها وضعیت بخش خصوصی را بهبود می‌دهد، نقدینگی را برای سیستم بانکی فراهم می‌کند و محرکی برای سرمایه‌گذاری‌های عمومی است. علاوه بر این، انتظار می‌رود که تأثیر منفی افزایش قیمت نفت منحصراً بر اقتصادهای نوظهور باشد. با توجه به اینکه بیش از ۵۰ درصد از انرژی لازم برای اقتصاد چین توسط زغال سنگ و از نیروگاه‌های آبی تأمین می‌شود، این تأثیرات در چین محدود خواهد بود.

چشم‌انداز اقتصاد در سال ۲۰۲۴

طولانی‌تر شدن رکود جهانی در پی محدودیت‌های تجاری و مشکلات زنجیره ارزش

همچنین عوامل ساختاری می‌توانند ریسک‌های تجارت را در طولانی‌مدت افزایش دهند و تأثیر تجارت رقابتی و افزایش بهره‌وری را خنثی کنند. بر اساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول، با بروز محدودیت‌های بیشتر در تجارت بین‌الملل ممکن است تولید اقتصاد جهانی در بلندمدت تا ۷ درصد یا حدود ۷/۴ هزار میلیارد دلار (معادل با اقتصاد فرانسه و آلمان) کاهش یابد.

انتظار می‌رود رشد تجارت جهانی نسبت به افق پیش‌بینی شده، از میانگین سال‌های گذشته بسیار کندتر باشد. کاهش رشد تجاری از عوامل ساختاری ناشی می‌شود. این عوامل با تنش‌های ژئوپلیتیکی و سیاست‌های تجاری و سرمایه‌گذاری تشدید می‌شود. اگر روند بهبود سرمایه‌گذاری در اقتصادهای پیشرفته کندتر از پیش‌بینی‌ها باشد یا شرایط تأمین مالی هزینه‌های اعتباری را افزایش دهد، رشد پیش‌بینی شده برای سال ۲۰۲۴ ضعیف‌تر از حد انتظار خواهد بود.

نسبت کاهش رشد اقتصادی چین با آشفستگی در بازار املاک

چشم‌انداز رتبه اعتباری چین (رتبه A) را به منفی کاهش داد. این نهاد با استناد به وضعیت رشد اقتصادی و ریسک‌های مالی، رتبه اعتباری چین را کاهش داده است. این در حالی است که بحران مالی چین به اقتصاد جهانی آسیب می‌رساند. بر اساس مدل‌سازی OECD، کاهش سالانه ۳ درصد از رشد تقاضای داخلی چین ممکن است رشد جهانی تولید ناخالص داخلی را تا ۶٪ درصد کاهش دهد. بیشترین صدمه متوجه کشورهای آسیایی و کشورهای وابسته به تجارت با این کشور خواهد بود.

پیش‌بینی می‌شود که رشد تولید ناخالص داخلی چین در سال ۲۰۲۳ به ۵/۲ درصد برسد. ولی پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که رشد تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۴ به ۴/۷ درصد و در سال ۲۰۲۵ به ۴/۲ درصد کاهش خواهد یافت. در صورت شکست سیاست‌های اقتصادی چین و ناکامی در حمایت بیشتر از بخش املاک و توانمندسازی فعالیت بخش خصوصی، ممکن است رشد اقتصادی این کشور حتی کندتر شود. این در حالی است که سطح قیمت‌ها برای مصرف‌کننده در ماه نوامبر سالانه ۵٪ درصد کاهش یافته که شدیدترین کاهش در سه سال اخیر بوده است. روند کاهش تورم فشارهای اقتصادی گسترده‌تری را ایجاد می‌کند و وضعیت بدهی‌های چین را دشوارتر می‌کند. مؤسسه اعتباری رتبه بندی مودیز،

تنش‌های اجتماعی و سیاسی، فشارهای تورمی و رکود در سال انتخابات

می‌تواند ثبات سیاسی و روند اجرای اصلاحات اقتصادی را مختل کند. ریسک‌های اجتماعی و سیاسی در سال ۲۰۲۴ در سطح بالایی باقی خواهند ماند. سال آینده در ۷۶ کشور جهان انتخابات جریان دارد و براین اساس حدود نیمی از جمعیت جهان درگیر انتخابات خواهند بود.

ناآرامی‌های اجتماعی که در اواخر سال ۲۰۱۹ به اوج خود رسیده بود کاهش یافته است. با این حال، مشکلات طولانی‌مدت اقتصادی و فشار هزینه‌های زندگی ممکن است بحران‌های اجتماعی را افزایش دهد، به‌ویژه در کشورهایی که امکان‌های مالی محدودتری برای کاهش تأثیرات این بحران‌ها دارند. ناآرامی‌های اجتماعی نیز

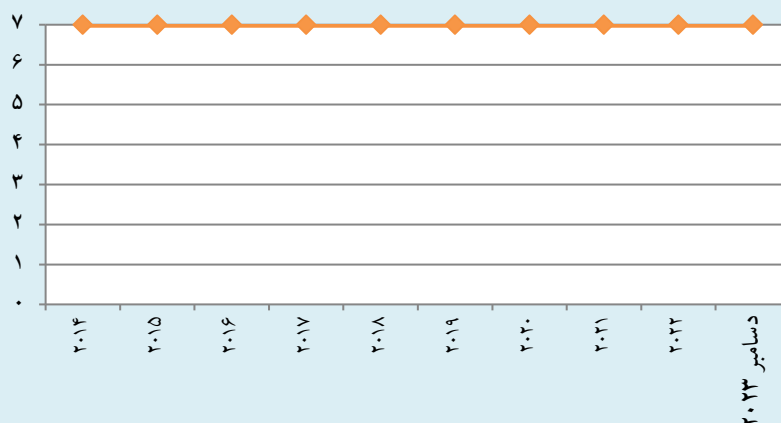
آسیا

پاکستان: مقابله با ریسک‌های خارجی در جهت تجدید حیات اقتصادی

بر اساس گزارش صندوق بین‌المللی پول، اقتصاد پاکستان در سایه حمایت شرکای بین‌المللی و با بروز نشانه‌هایی از بهبود اعتماد به سمت رشد متمایل شده است. این در حالی است که مدیریت مستمر بودجه، تداوم تعدیل قیمت حامل‌های انرژی و کنترل بازار ارز، فشارهای مالی و خارجی را کاهش داده و انتظار می‌رود تورم در ماه‌های آینده کاهش یابد. اما نظر به اینکه پاکستان در معرض ریسک‌های خارجی مهمی از جمله تشدید تنش‌های ژئوپلیتیکی، افزایش مجدد قیمت کالاها، و تشدید شرایط مالی جهانی قرار دارد، مقامات کشور باید به تلاش‌های خود برای ایجاد انعطاف‌پذیری اقتصاد ادامه دهند.

علاوه بر این، صندوق بین‌المللی پول اعلام کرده که بر اساس موافقتنامه احتیاطی با پاکستان، با تخصیص اعتبار ۷۰۰ میلیون دلاری موافقت نموده است. این توافقنامه از تعهد مقامات برای پیشبرد برنامه تقویت مالی، تسریع اصلاحات، کاهش هزینه‌ها در بخش انرژی، بازگشت به نرخ ارز تعیین شده توسط بازار، اصلاح شرکت‌های دولتی، اصلاح محیط کسب‌وکار، جذب سرمایه‌گذاری و تقویت شبکه امنیت اجتماعی حمایت می‌نماید. همچنین نظر به اهمیت بازپرداخت به‌موقع بدهی‌ها، در این گزارش خاطرنشان شده که دولت تعامل خود با شرکای چندجانبه و دوجانبه را تسریع کرده است.

گروه ریسک کشور پاکستان در OECD

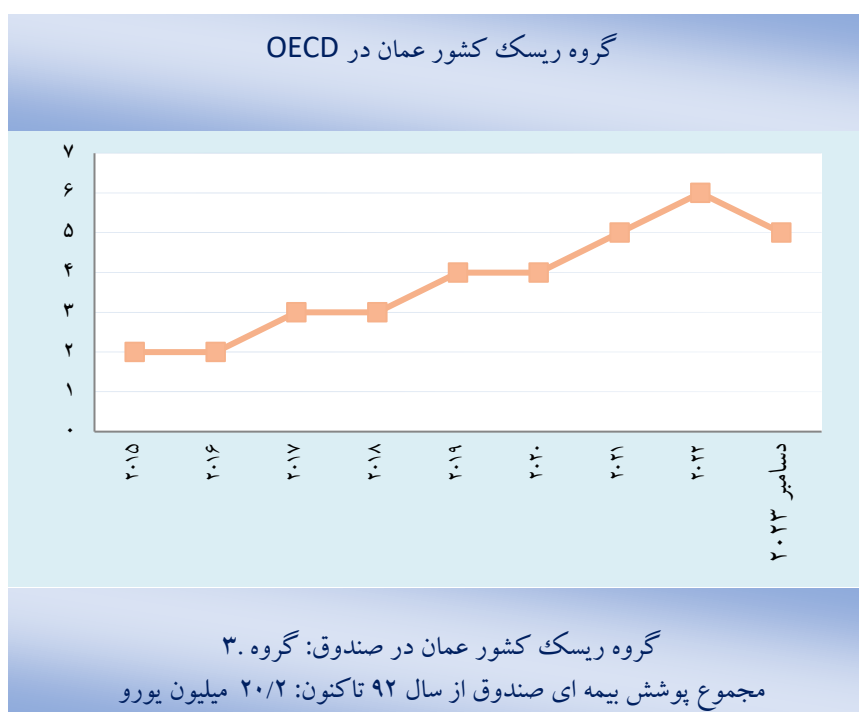

گروه ریسک کشور پاکستان در صندوق: گروه ۶
مجموع پوشش بیمه ای صندوق از سال ۹۲ تا کنون: ۳۵/۲ میلیون یورو

خاورمیانه و شمال آفریقا

عمان: ارتقای رتبه دولت با توجه به بهبود وضعیت بدهی

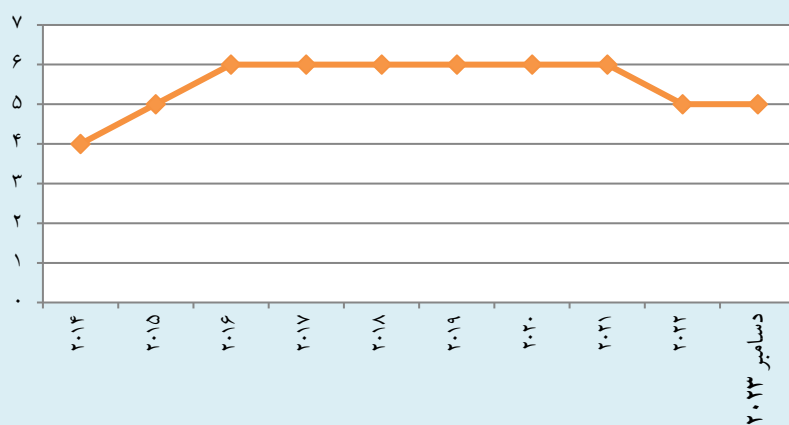
مؤسسه رتبه‌بندی مودیز، رتبه اعتباری عمان را از Ba2 به Ba1 ارتقا داد و چشم‌انداز اقتصادی این کشور را در بلندمدت از مثبت به باثبات مورد بازبینی قرارداد. مودیز، علت این تغییر رتبه را کاهش حجم بدهی عمان، بهبود وضعیت استقراض عمان در سال ۲۰۲۳، افزایش درآمدهای نفتی و افزایش توان دولت برای مقابله با شوک‌های اقتصادی اعلام کرده است. همچنین، مودیز اشاره می‌کند که محدودیت‌های دولت در بخش مخارج و تصمیم مقامات کشور برای استفاده از مزاد بودجه برای بازپرداخت بدهی عمومی به بهبود شاخص‌های مالی کمک کرده است.

مصر: تنزل رتبه دولتی با افزایش ریسک‌های تأمین مالی خارجی

مؤسسه رتبه‌بندی فیچ، رتبه بلندمدت ارزی داخلی و خارجی مصر را از «B» به «B-» تنزل داده است. این رتبه شش پله پایین‌تر از رتبه سرمایه‌گذاری است. همچنین این مؤسسه رتبه‌های کوتاه‌مدت ارزی داخلی و خارجی این کشور را مجدداً «B» اعلام کرده و رتبه چشم‌انداز را از «منفی» به «باثبات» تغییر داده است. این تنزل رتبه‌ها را می‌توان به افزایش ریسک‌های تأمین مالی خارجی مصر، روند قابل‌پیش‌بینی افزایش بدهی عمومی و همچنین به ریسک‌های اقتصاد کلان این کشور نسبت داد. این در حالی است که روند آهسته اصلاحات اقتصادی مانند تأخیر در گذار به رژیم ارزی انعطاف‌پذیرتر و عدم دستیابی به برنامه‌های صندوق بین‌المللی پول، به اعتبار سیاست پولی این کشور لطمه زده، محدودیت‌هایی را برای تأمین مالی خارجی و مشکلاتی را در زمینه پرداخت بدهی خارجی ایجاد کرده است.

گروه ریسک کشور مصر در OECD

گروه ریسک کشور مصر در صندوق: گروه ۵
در سالهای اخیر موردی برای پوشش بیمه ای صندوق مطرح نبوده است.

CIS

ارمنستان: پیش بینی رشد متوسط ۶ درصدی اقتصاد در بازه ۲۰۲۳-۲۴

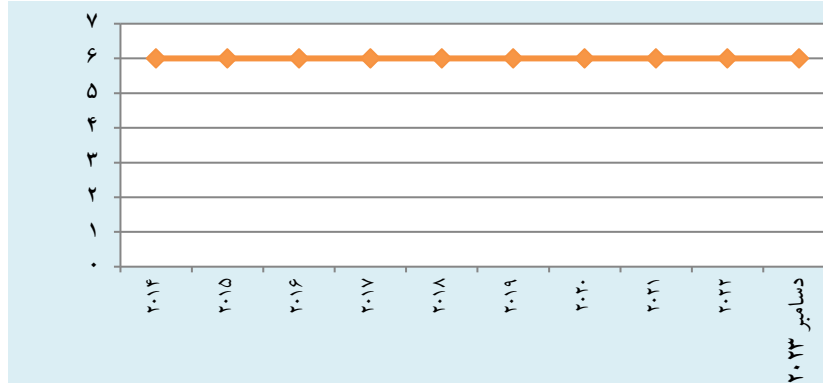
بر اساس برآوردهای صندوق بین‌المللی پول، رشد تولید ناخالص داخلی واقعی ارمنستان در سال ۲۰۲۳ حدود ۷ درصد بوده و انتظار می‌رود در سال ۲۰۲۴ و در سایه محدودیت‌های مالی داخلی و جهانی، به ۵ درصد کاهش یابد. این در حالی است که ریسک‌های چشم‌انداز اقتصادی ارمنستان در حال افزایش است. از جمله این ریسک‌ها می‌توان به تنش‌های ژئوپلیتیک، شرایط مالی در جهان، کاهش تقاضای خارجی و معکوس شدن جریان سرمایه اشاره کرد. اما در عوض انتظار می‌رود جریان‌های جدید درآمد و سرمایه و همچنین تلاش‌های فزاینده مقامات برای اجرای اصلاحات اقتصادی در کوتاه‌مدت تقویت‌کننده روند رشد اقتصادی کشور باشد.

در گزارش صندوق بین‌المللی پول به این نکته نیز اشاره شده که پیش‌نویس بودجه سال ۲۰۲۴ ارمنستان باهدف تضمین ثبات در اقتصاد کلان تنظیم شده و بسته‌های حمایتی مناسب برای رسیدگی به وضعیت پناهندگان را در بردارد. همچنین انتظار می‌رود که ساختار جدید بودجه، هزینه‌های اجتماعی و سرمایه‌ای را کاهش دهد و در بردارنده اقداماتی برای بهبود درآمدهای عمومی و متعادل نمودن سطح بدهی عمومی باشد. این موارد نشان می‌دهند که بانک مرکزی ارمنستان برنامه عادی‌سازی تدریجی سیاست پولی خود را آغاز کرده و قصد دارد که انتظارات تورمی را تثبیت کند. نظام شناور نرخ‌گذاری ارز نیز می‌تواند همچون ضربه‌گیری برای شوک‌های خارجی عمل کند.

تحولات سیاسی ارمنستان

با متوقف شدن گفتگوهای میان ارمنستان و آذربایجان و کشورهای میانجی صلح، احتمال افزایش مجدد دامنه درگیری‌ها بین ارمنستان و آذربایجان تشدید شده است. به همین دلیل، نخست‌وزیر ارمنستان، نیکول پاشینیان، باکو را به «خشونت نظامی جدید» تهدید کرده است. همچنین، اتحادیه اروپا به موازات کاهش روابط با روسیه، همکاری با ارمنستان را افزایش داده است و نماینده ارشد اتحادیه اروپا مأموریت این اتحادیه در ارمنستان را نظارت بیشتر بر مرزهای این کشور با آذربایجان و امکان حمایت نظامی و آزادسازی ویزا برای ارمنستان اعلام کرده است. دولت آذربایجان نیز با متوقف کردن طرح‌های دوجانبه و دیدار از اتحادیه اروپا به این اقدامات واکنش نشان داد و از گفتگوهای صلح با ارمنستان کناره‌گیری نمود.

گروه ریسک کشور ارمنستان در OECD

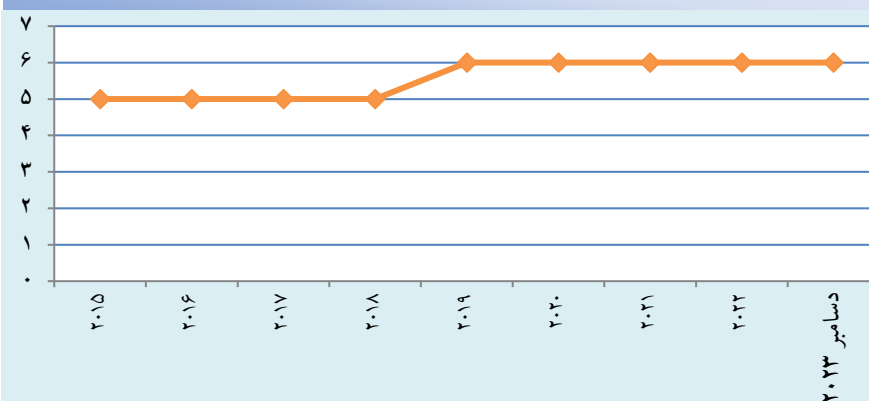
گروه ریسک کشور ارمنستان در صندوق: گروه ۵
مجموع پوشش بیمه ای صندوق از سال ۹۲ تاکنون: ۶۰۱ میلیون یورو

آفریقا

نیجریه: تأیید رتبه دولتی و چشم‌انداز «بائبات»

مؤسسه رتبه‌بندی فیچ، رتبه بلندمدت ارزی داخلی و خارجی نیجریه را در رتبه «B-» که شش درجه پایین‌تر از رتبه سرمایه‌گذاری است، مجدداً تأیید نموده و رتبه چشم‌انداز را «بائبات» اعلام کرده است. با وجود آنکه این رتبه‌بندی‌ها در سایه همکاری تجاری با اقتصادهای بزرگ، مدیریت بازار بدهی و ذخایر نفت و گاز بدست آمده‌اند. اما به دلیل حاکمیت ضعیف، درآمدهای غیرنفتی بسیار پایین، وابستگی زیاد اقتصاد به بخش هیدروکربن، چالش‌های امنیتی، نرخ تورم بالا، ذخایر ناچیز ارزی و ضعف مداوم در مبادلات ارزی محدود شده‌اند. بر اساس گزارش فیچ رتبه چشم‌انداز «بائبات» نشان‌دهنده تلاش‌های فزاینده دولت برای کاهش یارانه سوخت و اصلاح چارچوب نرخ ارز و همچنین اجرای اقداماتی است که هدف آن افزایش قابل توجه درآمدهای عمومی است. اما داده‌های جدید بانک مرکزی نیجریه نشان می‌دهد که وضعیت خالص ارز خارجی به طور قابل توجهی ضعیف‌تر از انتظارات قبلی است. مؤسسه فیچ در همین راستا خاطر نشان می‌کند که در صورت تضعیف بیشتر موقعیت بانک مرکزی نیجریه، محدودیت شدید منابع تأمین مالی خارجی یا عدم موفقیت مقامات در اصلاح سیستم ارزی کشور، این رتبه‌ها ممکن است تنزل یابند. این در حالی است که افزایش کسری مالی، افزایش بدهی، دسترسی بسیار محدود به منابع مالی یورویی، تأمین مالی بانک مرکزی برای جبران کسری مالی، سیاست‌های پولی ضعیف، انتظارات تورمی، و کمبود شدید ارز خارجی در بازار داخلی نیز ممکن است منجر به تنزل رتبه گردد.

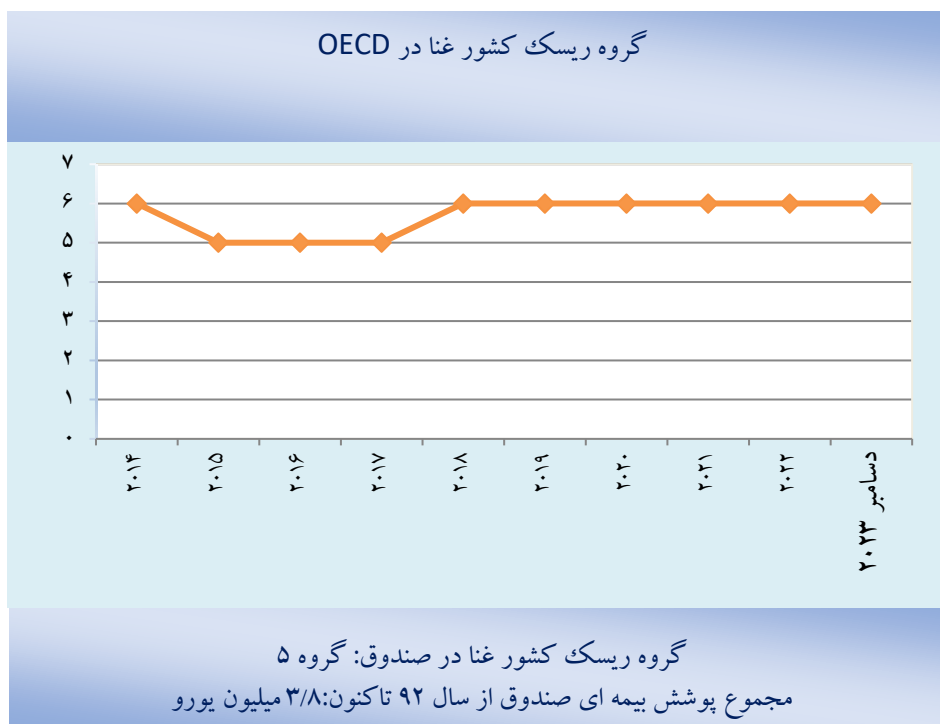
گروه ریسک کشور نیجریه در OECD

گروه ریسک کشور نیجریه در صندوق: گروه ۵
پوشش بیمه ای صندوق در سالهای اخیر محدود بوده است.

غنا: ارتقاء رتبه‌های دولتی با توجه به تکمیل روند بازسازی بدهی داخلی

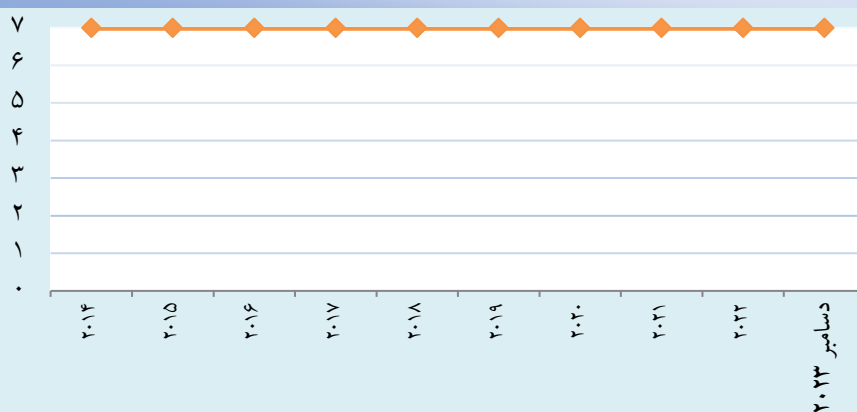
مؤسسه رتبه‌بندی فیچ، رتبه پیش‌فرض انتشار پول ملی غنا را از «پیش‌فرض محدود» به «CCC» ارتقا داده و رتبه ارزی خارجی بلندمدت این کشور را در «RD» و سقف کشور را در «B-» مجدداً تأیید کرده است. این ارتقای رتبه‌بندی به تکمیل برنامه مبادله بدهی داخلی نسبت داده شده است. این برنامه، روابط دولت را با اکثریت قابل‌توجهی از طلبکاران داخلی غنا بهبود داده است. در این گزارش تصریح شده که نرخ مشارکت اوراق قرضه دولتی ۹۲ درصد بوده است و این میزان مشارکت برای اوراق پول ملی و اوراق بهادار ارزی ثبت شده است. علاوه بر این، مؤسسه فیچ اشاره کرده که تجدید ساختار بدهی داخلی منجر به کاهش معادل ۶ درصد تولید ناخالص داخلی و ۳۹ درصد از درآمدهای عمومی در سال ۲۰۲۳ شده است. همچنین تجدید ساختار بدهی داخلی بر مبنای دلار آمریکا، خدمات بدهی را به میزان ۵ میلیارد GHS یا معادل ۰.۶ درصد تولید ناخالص داخلی و ۴ درصد از درآمدهای عمومی در سال ۲۰۲۳ کاهش خواهد داد. در همین راستا مؤسسه فیچ اعلام کرده که اگر مقامات درباره تجدید ساختار بدهی خارجی با طلبکاران خصوصی به توافق دست یابند و فرایند بازسازی را تکمیل کنند، ممکن است رتبه‌بندی را ارتقا دهد.

اتیوپی: تنزل رتبه دولتی در پی کاهش نقدینگی خارجی کاهش

مؤسسه رتبه‌بندی فیچ در جدیدترین گزارش خود، رتبه ارزی خارجی بلندمدت اتیوپی را از «CCC-» به «CC» تنزل داده که ۱۰ درجه پایین‌تر از رتبه سرمایه‌گذاری است. می‌توان تنزل رتبه را به کاهش قابل‌توجه نقدینگی خارجی و مشکلات اتیوپی در تأمین مالی خارجی نسبت داد که این موارد احتمال نکول دولتی را افزایش داده است. شایان ذکر آنکه مؤسسه فیچ، اصل و بهره بدهی خارجی دولت اتیوپی را در سال مالی منتهی به ژوئن ۲۰۲۴، حدود ۱ میلیارد دلار و در سال مالی ۲۵-۲۰۲۴، با احتساب ۱ میلیارد دلار اوراق قرضه یورویی حدود ۲ میلیارد دلار برآورد کرده است. این در حالی است که اوراق قرضه یک میلیارد یورویی در سال ۲۰۲۴ سررسید شده و مبلغ تعهدات بدهی سالانه شرکت‌های دولتی یک میلیارد دلار می‌باشد.

گروه ریسک کشور اتیوپی در OECD

گروه ریسک کشور اتیوپی در صندوق: گروه ۶
پوشش بیمه ای صندوق در سالهای اخیر محدود بوده است.

تحولات انرژی در سطح جهان و منطقه

قیمت نفت: پیش بینی قیمت ۸۳ دلاری نفت در سه ماهه اول سال ۲۰۲۴

قیمت نفت خام برنت در ماه اول سال ۲۰۲۴ به طور متوسط ۸۲/۲ دلار در هر بشکه بود. این قیمت، کاهش ۱۷ درصدی را نسبت به قیمت ۹۹ دلاری ابتدای سال ۲۰۲۳ نشان می‌دهد که عمدتاً به دلیل نگرانی‌های به وجود آمده در خصوص کاهش تقاضای نفت در سطح جهان است. این در حالی است که وضعیت عرضه تولیدکنندگان عمده نفت و همچنین قیمت نفت در سال ۲۰۲۳ بی‌ثبات بود و قیمت‌ها نیز از ۷۱/۸ تا ۹۶/۶ دلار در هر بشکه در نوسان بود. همچنین بخشی از این نوسان قیمت به محدودیت‌های پولی و سیاست‌های بانک‌های مرکزی در اقتصادهای پیشرفته و نگرانی‌ها در مورد کاهش تقاضای نفت و همچنین افزایش تنش‌های ژئوپلیتیک و درگیری در خاورمیانه مربوط است. در همین راستا گروه مالی جولیوس بائر پیش‌بینی کرده که متوسط قیمت نفت در سال ۲۰۲۴ حدود ۷۰ دلار در هر بشکه خواهد بود؛ این قیمت برپایه وضعیت انباشت و مازاد مصرف در بازار نفت پیش‌بینی شده است. همچنین، انتظار می‌رود در صورت تسریع در فرایند تبدیل انرژی‌های فسیلی به انرژی‌های سبز، تقاضای جهانی نفت در میان‌مدت کاهش چشمگیری خواهد داشت. علاوه بر این، پیش‌بینی این گروه مالی بر این مبنا استوار است که تولید نفت غیراوپک، در سال ۲۰۲۴ تقریباً یک میلیون بشکه در روز افزایش خواهد یافت و تقاضای نفت از سوی جهان غرب تا ۵/۱ میلیون بشکه در روز کاهش می‌یابد. همچنین سه سناریو برای قیمت نفت در سال جاری از سوی این گروه پیش‌بینی شده است. در سناریوی اول، تقاضا افزایش خواهد یافت و به تبع آن قیمت نفت نیز افزایش خواهد یافت. در سناریوی دوم بازار جهانی نفت به سمت مازاد عرضه متمایل خواهد شد که منجر به کاهش قیمت نفت و کاهش تولید نفت ایالات متحده در بلندمدت خواهد شد. در سناریوی سوم، انتظار می‌رود که عربستان سعودی برنامه داوطلبانه کاهش تولید خود را در سایه افزایش موقت قیمت نفت ادامه دهد. آخرین نظر سنجی مؤسسه رفینیتیو در مورد قیمت نفت خام نیز که خود برآیندی از نظرات ۳۴ تحلیلگر ارشد صنعت نفت است، متوسط قیمت نفت را در سه ماهه اول سال ۲۰۲۴ حدود ۸۲/۷ دلار تخمین زده است.

ریسک سنج

ردیف	نام کشور	GDP (\$m)	بدهی خارجی (\$m)	تجارت با جهان (\$m)	تجارت با ایران (\$m)	اعتبارات تحت پوشش ECA ها (میلیون دلار)	گروه ریسک کشوری از دیدگاه صندوق	گروه ریسک کشوری OECD	رتبه اعتباری دولت (Fitch)	رتبه اعتباری دولت (S&P)	رتبه اعتباری دولت (Moody's)
۱	آذربایجان	۷۸,۷۲۱	۱۵,۸۱۲	۶۸۵۴۹	۶۰۸	۴,۰۲۳	۴	۴	BB+	BB+	Ba1
۲	آرژانتین	۶۳۲,۷۷۰	۲۴۴۳۰۷	۲۰۲,۹۶۹	۴۵۶	۱۵,۶۴۰	۷	۶	B	B+	B3
۳	آروبا	۲,۴۹۷	۶۹۰	۴۱۸۵	۰	۲۶۶	۵	۴	BBB-	BBB+	..
۴	آفریقای جنوبی	۴۰۵,۸۷۰	۱۷۰,۷۶۷	۲۳۲۴۵	۲۶۱	۱۶,۵۴۸	۴	۴	BB	BB-	Ba1
۵	آفریقای مرکزی، ج	۲,۳۸۳	۹۳۶	۱۰۹۴	۰	۴	۷	۷
۶	آلبانی	۱۸,۸۸۲	۰	۱۶۱۰۷	۵	۴۲۷	۵	۵	..	B+	B1
۷	آلمان	۴,۰۷۲,۱۹۲	۵۳۴۶۰۰۰	۴,۱۵۹۶۱	۲,۱۹۰	H	۰	۱	AAA	AAA	Aaa
۸	ایالات متحده	۲۲,۹۹۶,۱۰۰	۱۷۹۱۰۰۰۰	۵۹۲۷۲۹۷	۹۸	۲۶۷,۹۰۷	۰	۱	AAA	AA+	Aaa
۹	آنتیگوا و باربادو	۱,۷۵۸	۴۴۰	۱۶۱۸	۰	..	۷	۷
۱۰	آندورا	۳,۳۵۲	۰	۳۵۶۹	۰	۳۷۸	-	۳	BBB	BBB-	..
۱۱	آنگولا	۱۰۶,۷۱۴	۶۷۲۷۷	۵۳۵۰۶	۰	۲۴,۷۴۲	۶	۵	B-	B-	B3
۱۲	اتریش	۴۷۱,۴۰۰	۶۸۹۱۰۰۰	۵۶۶۲۸۵	۳۳۵	۲۹,۴۲۲	۰	۱	AA+	AA+	Aa1
۱۳	اتیوپی	۱۲۶,۷۸۳	۳۰۰۱۷	۲۳۶۸۲	۱۸	۱۲,۷۸۸	۷	۶	CC	CCC	Caa3
۱۴	اردن	۴۷,۴۵۱	۴۱,۸۲۱	۳۹۴۰۹	۲۲	۴,۶۶۶	۵	۵	BB-	B+	B1
۱۵	ارمنستان	۱۹,۵۰۳	۱۳۰۹۴	۱۹۱۹۶	۳۳۵	۲۹۳	۶	۵	B+	BB-	B1
۱۶	اروگوئه	۷۱,۱۷۷	۲۸۲۷۰	۴۰۷۰۷	۲	۳,۷۱۴	۳	۳	Baa2	BBB	Baa2
۱۷	اریتره	۶,۷۲۰	۷۴۵	۸۹۴	۰	۴	۷	۷
۱۸	ازبکستان	۸۰,۳۹۲	۳۸۹۹۵	۵۷۵۴۴	۵۱۷	۴,۳۰۷	۵	۵
۱۹	اسپانیا	۱,۳۹۷,۵۰۹	۲۰۹۶۰۰۰	۱۱۴۱۶۷۰	۳۵۶	۶۷,۹۴۸	۰	۲	A-	BBB+	Baa2
۲۰	استرالیا	۱,۶۷۵,۴۱۹	۱۶۷۰۰۰۰	۷۶۶۵۶۹	۳۸	۳۱,۶۶۳	۰	۱	AAA	AAA	Aaa
۲۱	استونی	۳۶,۲۶۳	۱۹۰۵۰	۵۸۲۵۴	۲	۳,۳۰۵	۰	۲	AA-	AA-	A1
۲۲	اسلواکی	۱۱۵,۴۶۹	۷۵۰۴۰	۳۳۵۴۳	۱۹۷	۹,۸۳۹	۰	۲	A+	A+	A2
۲۳	اسلونی	۶۲,۱۱۸	۴۶۳۰۰	۱۱۱۲۷۳	۲۹	۶,۰۱۰	۰	۳	A-	A	Baa3
۲۴	افغانستان	۲۰,۱۱۶	۳۵۳۱	۱۲۳۵۷	۱,۸۶۰	۱۸۸	۷	۷
۲۵	اکوادور	۱۱۵,۰۴۹	۵۸۲۵۹	۶۶۳۷۲	۲	۸,۱۴۵	۶	۶	B	B	B3

..	٥	٣	٩,١٤٩	٩٧	١٠٣٨٥٩	٧٣٧٩	١٩١,٩١٣	الجزاير	٣١
B3	cc	ccc	٧	٥	١,٥٩٣	٠	٢٨٢٠٠	٢٠١٧١	٣٢,٤٨٩	السالوادور	٣٧
Aa2	AA	AA-	٢	٢	٢٨,٢٢٥	٢١,٤٤٢	٨٠٨٥٥٠	٢٣٩٧٠٠	٥٠٧,٥٣٥	امارات متحده عربى	٣٨
Baa3	BB+	BBB-	٣	٣	٢٩,٩٨٨	١,٢١٩	٥٩٨٧٨٣	٤١٩٤٧١	١,٣١٩,١٠٠	اندونزى	٣٩
Aa3	AA	AA	٠	١	١١١,٤٨٩	١,١٩٣	٢١١٩٣٩٨	٨١٢٥٠٠٠	٣,٠٧٠,٩٩٨	انگليس	٣٠
Caa2	B-	CCC	٧	٧	٥٠,٢٨	١٨٢	١٩٥٧٩٥	١٢٩٨٩٩	٢٠٠,٠٨٩	اوكرانيا	٣١
B2	B	B+	٩	٩	٣,٩٤٤	٢	١٥٧٠٢	١٩٢١٧	٤٥,٥٥٩	اوگاندا	٣٢
Baa3	BBB-	BBB	٠	٢	٨٠,٩٧٤	٩٩٧	١٥٢٤٧١١	٢٤٤٤٠٠٠	٢,٠١٠,٤٣٢	ايتاليا	٣٣
A3	A+	A+	٠	٢	١٩,١٣٤	٨٣	١٢٥٢٠٥٢	٢٤٧٠٠٠٠	٥٢٩,٢٤٥	ايرلند	٣٤
A3	A	BBB+	٠	٣	١,١٩٣	٠	٢٥٩٩٣	٢٧١٤٠	٢٧,٨٤٢	ايسلند	٣٥
Caa3	CCC+	..	-	٥	٢٥٥	٠	٤١٠٠	٤٤٩٠	٥,٩٢٨	باربادوس	٣٦
Baa3	BB+	..	٤	٣	٢,٢٧٠	٠	١٠٢٤٣	١٧٥٦٠	١٢,٨٩٧	باهاما	٣٧
B1	B+	B+	٩	٩	٩,٢٧١	١١	٥٢٠٩٤	٤٣٣٩٠	٤٤,٣٩١	بحرين	٣٨
Ba2	BB-	BB-	٤	٤	٥٣,٤٠٠	٧٣٨	٧٥٥٢٤٥	٩٠٩٤٨٥	١,٩٢٠,٠٩٩	برزيل	٣٩
..	-	٢	٢٨٣	٠	٢٤٥١٨	١٧١٥	١٩,٩٨٢	بروننى دارالسلام	٤٠
..	٧	٧	١٩٧	٠	٨٧٠	٩٢٤	٣٠,٧٣	بروندى	٤١
Ca	CC	C	٧	٥	٤,٩٨٤	٢٧	٨٨٥٠٤	٤١٩٥٤	٧٢,٧٩٣	بلاروس	٤٢
Aa3	AA	AA-	٠	١	٤١,٨٧٨	٢٨٥	١١١٧١٣٥	١٢٨١٠٠٠	٥٧٨,٩٠٤	بلژيك	٤٣
Baa2	BBB-	BBB-	٣	٣	٧,٨٣٤	١٠٩	١٢١٢٤٧	٤٣٣٤٧	٨٩,٠٤٠	بلغارستان	٤٤
B3	B-	..	-	٥	٩٩	٠	٢٨٨٥	١٤٥٠	٢,٨٢٤	بنيز	٤٥
Ba3	BB-	BB-	٥	٤	١٩,٩٧٢	٩٨	١٥٥٤٥٩	٩١٤٢٩	٤٩٠,٢٠١	بنگلادش	٤٦
..	B+	..	٩	٥	٢,٩٨٧	٠	٨٨٢٣	٥٢٥٠	١٧,٤٠٢	بنين	٤٧
..	٠	٩	١٨٩	٠	١٩٧٥	٣٠٩٩	٢,٣١٥	بوتان	٤٨
A2	A-	..	٣	٢	١,٠٥١	٠	١٧٢٩٧	١٥٩٧	٢٠,٣٥٢	بوتسوانا	٤٩
..	B-	..	٧	٧	٩٣٤	٠	١٠١٣٥	١٠٢٩٧	١٨,٨٨٥	بوركينافاسو	٥٠

B3	B	..	۶	۶	۲,۶۸۸	۹	۲۶۲۷۹	۱۲۹۸۶	۲۴,۵۲۸	بوسنی و هرزگوین	۵۱
Ba3	BB	BB-	۷	۵	۹۷۶	-	۲۲۰۰۱	۱۵۴۲۱	۴۲,۰۶۹	بولیوی	۵۲
Ba1	BB	BB+	۵	۵	۲,۲۶۶	-	۳۰۸۱۴	۱۹۷۶۳	۴۱,۷۲۲	پاراگوئه	۵۳
Caa3	CCC+	CCC-	۷	۶	۱۲,۰۵۶	۱,۵۷۲	۱۲۱۶۹۸	۱۳۰۴۲۳	۳۷,۵۳۳	پاکستان	۵۴
..	-	۵	۱	-	۲۵۰	۱۸۳۸۰	۲۵۸	پالائو	۵۵
Baa2	BBB	BBB	۴	۳	۵,۵۳۴	-	۵۱۸۶۳	۱۰۸۸۶۶	۷۶,۵۲۳	پاناما	۵۶
Baa3	BB+	BBB	-	۳	۱۶,۳۲۰	۱۶	۲۵۸۵۸۶	۴۴۸۰۰۰	۲۵۱,۹۶۵	پرتغال	۵۷
A3	BBB+	BBB+	۳	۳	۱۲,۴۵۶	۲	۱۴۱۷۲۷	۸۷۶۶۴	۲۴۲,۶۳۲	پرو	۵۸
..	۷	۷	۱۲۹	۱۳۱	۶۴۲۰	۶۷۹۸	۱۰,۴۹۲	تاجیکستان	۵۹
..	۶	۶	۳,۵۴۷	۷۰	۲۶۵۱۴	۲۸۴۹۰	۷۵,۷۰۹	تائوانیا	۶۰
Baa1	BBB+	BBB+	۳	۳	۱۸,۵۳۱	۱,۰۶۶	۶۶۳۳۸	۲۰۴۱۴۷	۴۹۵,۳۴۱	تایلند	۶۱
Aa3	AA-	AA-	۱	۱	۳۰,۴۹۹	۳۳۰	۶۵۷۳۵۰	۱۵۵۴۰۰	۵۲۸,۵۵۰	تایوان (چین)	۶۲
..	۷	۶	۲,۴۷۴	۲۶۸	۱۰۰۰۵	۴۸۵۱	۴۷,۳۵۰	ترکمنستان	۶۳
B1	B+	B	۵	۴	۴۷,۲۵۴	۱۱,۳۸۶	۷۲۹۳۰۲	۴۳۵۸۸۹	۹۰۵,۹۸۸	ترکیه	۶۴
Ba1	BBB+	..	۳	۳	۱,۴۸۱	-	۱۶۷۲۷	۱۰۰۷۰	۳۷,۸۹۹	ترینیداد و توباگو	۶۵
..	۶	۶	۶۹۴	۱	۴۸۶۱	۲۵۴۶	۸,۱۲۶	توگو	۶۶
Caa2	B-	CCC-	۷	۴	۳,۳۱۴	۲	۵۰۱۱۶	۴۱۶۰۸	۴۶,۶۶۵	تونس	۶۷
..	-	۵	۹۲	-	۲۴۴	۲۴۴	۴۸۹	تونگا	۶۸
..	-	۷	..	-	۸۵	-	۶۰	تووالو	۶۹
..	۶	۶	۳۲	-	۹۰۰	۲۷۹	۳,۱۶۳	تیمور شرقی	۷۰
B3	B	B	۶	۶	۷۰۱	-	۱۲۵۱۲	۱۷۷۰۱	۱۷۰,۰۹۸	جامائیکا	۷۱
..	۷	۷	۱,۰۰۳۷	۴	۱۰۳۶۸	۲۶۷۹	۳,۵۱۵	جیبوتی	۷۲
..	۷	۷	۲۷	-	۱۱۵۳۱	۳۹۳۴	۱۲,۷۰۴	چاد	۷۳
A1	AA-	A+	-	۱	۱۹,۸۲۶	۴۱	۴۳۵۷۲	۱۴۵۸۰۰	۲۹۰,۹۲۴	چک، جمهوری	۷۴
Aa3	AA-	A+	۲	۲	۷۵,۹۷۰	۳۷,۰۶۷	۶۸۵۱۸۳۹	۳۷۰۳۵۰۵	۱۷,۹۶۳,۱۷۱	چین	۷۵

Aaa	AAA	AAA	۰	۱	۱۹,۲۹۲	۱۶۴	۵۰۶۱۱۷	۴۸۴۸۰۰	۳۹۵,۴۰۴	دالمارک	۷۶
--	--	--	-	۶	۱۳	-	۳۹۴	۳۷۸	۶۱۲	دومینیکا	۷۷
B1	BB-	BB-	۴	۶	۳,۲۴۳	۱	۶۴۰۰۶	۴۴۴۶۸	۱۱۳,۶۴۲	دومینیکن، جمهوری	۷۸
Ba3	B	B+	۶	۶	۴۵۶	-	۸۰۳۸	۸۱۹۳	۱۳,۳۱۳	رواندا	۷۹
--	--	--	۷	۳	۴۲,۳۱۷	۲,۲۴۳	۹۸-۷۲۵	۴۸۱۴۱۸	۲,۲۴۰,۴۲۲	روسیه	۸۰
Baa3	BBB-	BBB-	۳	۳	۱۶,۶۶۳	۱۰۵	۳۷۷-۹۷	۱۴۲۳۹۰	۳۰۱,۳۶۲	رومانی	۸۱
Ca	---	--	۷	۷	۱۰۰,۶۸	-	۱۹۵۳۵	۲۴۰۶۶	۲۹,۷۸۴	زلمبیا	۸۲
--	--	--	۷	۷	۳۴۴	۴	۱۰۷۵۳	۱۲۷۴۱	۲۰,۶۷۸	زیمبابوه	۸۳
A1	A+	A+	۰	۱	۳۷,۹۲۱	۱۱۷	۱۸۶-۸۳۰	۳۲۴۰۰۰۰	۴,۲۳۱,۱۴۱	ژاپن	۸۴
--	--	--	-	۷	۵۱	-	۲۳۶	۳۰۶	۵۴۷	سانتوتومه و پرنسپ	۸۵
Ba3	--	B+	۵	۵	۷,۱۶۴	۱۵	۲۵۸۹۲	۲۹۷۵۲	۷۰۰,۱۹	ساحل عاج	۸۶
--	--	--	-	۴	۲۳۱	-	۵۴۱	۴۳۷	۸۳۲	ساموآ	۸۷
B2	B-	B-	۷	۵	۵,۲۱۹	۲۰۱	۳۴۶۱۲	۵۴۳۴۲	۷۴,۴۰۴	سريلانكا	۸۸
B3	--	--	-	۵	۳۶	-	۱۱۷۷	۴۲۹	۱,۵۹۶	سلیمان، جزایر	۸۹
--	--	BBB	-	۱	۳۴۱	۱	۲۵۵۱	-	۱,۵۴۵	سن مارینو	۹۰
--	--	--	-	۶	--	-	۸۵۰	۲۰۰	۹۶۲	سنت کیتس و نویس	۹۱
--	--	--	-	۷	۱۶۵	-	۱۷۳۷	۸۸۸	۲,۰۶۵	سنت لوسیا	۹۲
B3	--	--	-	۵	۳۷۲	-	۵۴۲	۴۰۶	۹۴۹	سنت وینسنت و گرنادین ها	۹۳
Aaa	AAA	AAA	۰	۱	۳۱,۹۲۰	۴۸۲	۱۵۷۲۴۳۵	۴۸۲۸۰۰	۴۶۶,۷۸۹	سنگاپور	۹۴
Ba3	B+	--	۵	۵	۵۰,۲۷	۳	۲۳۳۲۷	۲۸۹۳۱	۳۷,۶۸۴	سنگال	۹۵
Aaa	AAA	AAA	۰	۱	۵۰,۲۷	۶۸	۶۰۲۰۲۵	۹۳۹۹۰۰	۵۸۵,۹۳۹	سوئد	۹۶
Aaa	AAA	AAA	۰	۱	۶۷,۵۹۴	۱,۵۴۰	۱۱۱۱۹۸۲	۱۶۶۴۰۰۰	۸۰۷,۷۰۶	سوئیس	۹۷
--	--	--	۶	۶	۱۱۵	۴	۳۵۰۳	۷۶۶	۴,۹۴۱	سوازیلند	۹۸
--	--	--	۷	۷	۷۰	۷۳	۱۳۹۴	۲۲۱۶۵	۵۱,۶۶۲	سودان	۹۹
--	--	--	۷	۷	۹	-	۶۰۵۵	-	۲,۰۰۰	سودان جنوبی	۱۰۰

B1	B	B-	٧	٥	٧٠٨	٠	٤٢٢٢	١٧٠٠	٢,٤٢١	سوريان	١٠١
..	٧	٧	٥	٢٤٩	٧٤٤٨	٤٧٤٢	٤٥,٠٠٠	سوريه	١٠٢
..	٧	٧	٤١	٢٩	٨٧٥٢	٤٨٢٤	٨,١٢٤	سومالي	١٠٣
..	٧	٧	٨١	٠	٢١١٩	٢١١٤	٢,٩٧٠	سيرالون	١٠٤
..	..	BB-	---	٥	٢١٤	٤	٢٧٠٢	٢٧٠	١,٥٨٨	ميشل	١٠٥
A1	AA-	A+	٠	٢	١٤,٤٤٨	١	٢٢٥٨٢٤	١٤٧٩٠٠	٢٠١,٠٢٥	شيلي	١٠٦
Ba3	BB	BB	٤	٥	٤,٧٢٩	٢٩	٨٧٤٠٢	٢٨٤٤٧	٤٢,٥٠٢	صربستان	١٠٧
..	B-	B-	٧	٧	٤,٨٢٠	١٠,١١٢	١٠,٥٢٢٧	٧٢٢٠	٢٠٧,٨٨٩	عراق	١٠٨
A1	A-	A	٢	٤	٢٤,٢١٢	٠	٤٩٤٤١٨	٢١٢٩٠٠	١,١٠٨,١٤٩	عربستان سعودي	١٠٩
Ba1	BB+	BB+	٥	٢	١٤,٢٩٩	١,٢٢٥	٥٩٩٥٢	٢٩١٧٠	١١٤,٤٤٧	عمان	١١٠
Ca	CC	B-	٧	٥	٩,٢٢٤	٢٤٠	٢٨٢٧٧	٢١٢٢٢	٧٢,٨٢٩	غنا	١١١
Aa2	AA	AA	٠	١	٨٧,٥١٤	٢٥٨	٢٠٠,٧٤٨٤	٥٢٤,٠٠٠	٢,٧٨٢,٩٠٥	فرانسه	١١٢
..	٧	٧	..	٠	١٤٤١٧	١٤٤٠	١٩,١١٢	فلسطين	١١٣
Aa1	AA+	AA+	٠	١	١٢,٢٢٧	١٤	٢٥٩٤٢	٥٤٤٧٠٠	٢٨٠,٨٢٤	فنلاند	١١٤
B1	B+	..	٥	٥	٢٧٤	٠	٥٢٢١	١٥١٨	٤,٩٤٢	فيجي	١١٥
Baa2	BBB	BBB	٣	٢	٧,٢٩٤	٧٢	٢٩٧٧٩٩	٩٨٤٠	٤٠٤,٢٨٤	فيليبين	١١٦
Ba2	BBB-	BBB-	---	٤	٢,٤٥٢	١٢	٥٢١٤٢	٩٥٢٨٠	٢٨,٤٢٩	قبرس	١١٧
B2	٧	٧	١٤٤	٨٢	٤٤٨٤	٩٠٤٤	١٠,٩٢١	قرقيزستان	١١٨
Baa3	BBB-	BBB	٥	٤	٥,٢١٧	٢٥٥	١١٢٤٧٧	١٤٢٩٧٤	٢٢٠,٤٢٢	قزاقستان	١١٩
Aa2	AA	AA	٣	٢	٢٧,٨١٧	١٤٢	١٤٤٧٥٤	١٤٨٠٠٠	٢٢٧,٢٩٤	قطر	١٢٠
Ba2	BB-	BB	٤	٤	٢,٢٩٧	٠	٥٤٧١٨	٢١٢٨٨	٤٨,٢٨١	كاستاريكا	١٢١
B2	٤	٤	٨٥٤	٠	٤٨٤٥٤	٢٠٠٢٠	٢٩,٩٥٧	كامبودج	١٢٢
B2	B	B	٤	٥	٥,٢٢٤	٠	١٧٤٩٨	١٢٨٤٤	٤٤,٢٤٢	كامرون	١٢٣
Aaa	AAA	AAA	٠	١	٢٢,٢١٠	٩٢	١٤٢٩٢٠٩	١٤٠٨٠٠٠	٢,١٢٩,٨٤٠	كانادا	١٢٤
Ba2	BB	BB+	٢	٢	٥,٢٢٩	٧	٨٩٢٥٤	٤٤٢٢٠	٧٠,٩٥٥	كرواسيا	١٢٥

Aa2	AA	AA-	*	1	۳۱,۰۱۰	۶۸۳	۱۶۱۱۶۶	۳۷۶۰۰	۱,۶۶۵,۲۶۶	کره جنوبی	۱۳۱
..	۷	۷	۳۷۸	-	۷۸۲۸	۵۰۰۰	۱۷,۳۹۶	کره شمالی	۱۳۲
..	-	۷	۵۱	-	۱۷۰	۱۰	۲۳۳	کریباتی	۱۳۳
Baa2	BBB-	BBB	۴	۴	۱۲,۹۲۱	۱	۱۶۷۳۴۵	۱۵۵۱۷۲	۳۴۳,۹۳۹	کلبیا	۱۳۴
Caa2	CCC+	CCC	۷	۶	۲,۳۹۸	-	۱۶۳۱۵	۶۹۶۶	۱۴,۶۱۶	کنگو، جمهوری	۱۳۵
B3	B-	..	۷	۷	۴۸۳	-	۵۷۴۴۵	۶۱۳۷	۵۸,۰۶۶	کنگو، ج دموکراتیک	۱۳۶
B1	B+	B+	۷	۵	۱۱,۸۱۰	۸۳	۳۷۶۳۰	۳۸۱۹۴	۱۱۰,۳۴۷	کنیا	۱۳۷
Caa2	۷	۷	۱,۷۶۷	۱	۲۳۰۶۵	۲۰۵۵۰	۱۰۷,۳۵۲	کوبا	۱۳۸
..	۵	۵	..	-	۳۷۳۳	۲۱۰۰	۲,۴۹۶	کوراکائو	۱۳۹
..	۶	۷	..	-	۹۳۲۴	۳۱۰۸	۹,۰۰۷	کوزوو	۱۴۰
..	--	۷	۹۱	-	۴۱۲	۳۰۱	۱,۳۲۸	کومور	۱۴۱
A1	A+	AA-	۲	۲	۹,۶۴۹	۱۷۳	۹۱۴۳۲	۴۸۹۱۰	۱۹۴,۰۰۰	کویت	۱۴۲
..	B	B	۶	۶	۱۷۱	-	۱۵۹۵	۲۰۷۰	۱,۹۳۶	کیپ ورد	۱۴۳
Caa1	..	CCC	۷	۵	۱,۳۳۴	-	۷۹۶۸	۷۶۱۶	۱۸,۲۶۹	گابن	۱۴۴
..	۷	۷	۷۴	-	۸۶۲	۷۷۶	۲,۰۷۸	گامبیا	۱۴۵
Ba3	BB-	BB-	۶	۵	۸۷۲	۳۷۹	۱۴۸۹۴	۲۰۰۸۹	۱۸,۷۰۰	گرجستان	۱۴۶
..	--	۶	۲۲	-	۱۰۴۴	-	۱,۱۲۲	گرنادا	۱۴۷
Ba1	BB	BB	۴	۴	۲,۵۲۴	-	۴۲۶۵	۳۵۱۳۶	۸۵,۹۸۶	گواتمالا	۱۴۸
..	۵	۶	۱۵۲	-	۸۹۶۱	۱۵۰۷	۱۵,۳۵۸	گویان	۱۴۹
..	۷	۷	۱,۱۲۸	-	۲۲۸۱۵	۴۱۷۵	۲۱,۲۲۸	گینه	۱۵۰
..	۷	۷	۲۱۰	-	۱۲۰۸۹	۱۱۸۰	۱۱,۸۱۴	گینه استوائی	۱۵۱
..	۷	۷	۴	-	۷۸۰	۱۱۱۲	۱,۶۳۴	گینه بیسائو	۱۵۲
B2	B+	..	۶	۶	۳,۳۱۱	-	۱۲۳۷۵	۱۶۹۸۳	۳۰,۶۳۳	گینه نو پاپوا	۱۵۳
..	۷	۷	۳,۶۶۰	-	۱۲۳۷۷	۱۷۱۶۴	۱۵,۷۳۴	لائوس	۱۵۴
B2	B-	CCC	۷	۶	۱,۰۶۰	۴۷	۳۴۲۰	۳۴۶۶۷	۹۰,۲۲۰	لبنان	۱۵۵

A3	A	A-	-	۲	۲,۷۹۰	۱	۶۰۹۹۰	۴۰۰۲۰	۴۱,۱۵۴	لتونی	۱۵۱
..	..	B+	۶	۶	۹۶	-	۲۲۶۶	۱۰۵۲	۲,۵۵۲	لسوتو	۱۵۲
Aaa	AAA	AAA	-	۱	۲۰,۳۰۵	۲۶	۲۱۶۲۲۸	۲۷۸۱۰۰۰	۸۲,۲۷۵	لوکزامبورگ	۱۵۳
A2	A-	A-	-	۲	۴۰,۵۴۲	۵۳	۸۴۱۸۰۳	۲۶۲۰۰۰	۶۸۸,۱۷۷	لهستان	۱۵۴
..	۷	۷	۱,۲۵۶	-	۱۷۹۸	۱۸۶۶	۴,۰۰۱	لیبریا	۱۵۵
..	۷	۷	۲۵۸	۸	۲۹۸۹۰	۲۹۳۰	۴۵,۷۵۲	لیبی	۱۵۶
A3	A	A-	-	۲	۵,۴۹۳	۴	۱۲۴۵۶۵	۲۴۴۸۰	۷۰,۳۳۴	لیتوانی	۱۵۷
..	AAA	..	-	۱	۹۰۲	۲	۵۸۹۱	-	۶,۴۲۷	لیختن اشتاین	۱۵۸
..	۷	۷	۲۲۲	۳	۱۰۶۵۱	۴۸۷۳	۱۴,۹۵۵	ماداگاسکار	۱۵۹
..	-	۷	۲,۳۲۶	-	۹۰۱	۱۰۰	۲۸۰	مارشال، جزایر	۱۶۰
Aa3	..	AA-	۲	۲	۳,۳۵۵	۳	۴۰۲۴۳	-	۲۱,۹۷۹	ماکائو (چین)	۱۶۱
..	۷	۷	۲۵۴	-	۴۲۰۱	۳۱۸۵	۱۳,۱۶۵	مالاوی	۱۶۲
A3	A-	A	-	۳	۲,۲۴۱	۱	۵۷۶۷۲	۹۰۹۸۰	۱۷,۷۶۵	مالتا	۱۶۳
B2	..	B+	۷	۶	۳,۰۵۲	-	۷۴۵۲	۳۸۴۷	۶,۱۹۰	مالدیو	۱۶۴
A3	A-	A-	۲	۲	۱۴,۰۸۳	۵۶۲	۵۷۱۸۵۷	۲۱۳۰۰۰	۴۰۶,۳۰۶	مالزی	۱۶۵
..	۷	۷	۶۰۲	۱	۱۲۹۵۸	۶۰۸۱	۱۸,۸۲۷	مالی	۱۶۶
Baa3	BBB-	BBB-	-	۳	۱۴,۳۱۵	۴۷	۲۳۰۴۸۸	۱۳۱۸۰۰	۱۷۸,۷۸۹	مجارستان	۱۶۷
B3	B+	B-	۶	۵	۳۱,۷۷۰	۱۲	۱۷۶۳۱۶	۱۳۱۵۸۰	۴۷۶,۷۴۸	مصر	۱۶۸
Ba1	BBB-	BB+	۳	۳	۸,۵۸۷	۵	۱۳۲۳۶۸	۶۵۴۱۴	۱۳۴,۱۸۲	مغرب	۱۶۹
B3	B-	B	۷	۶	۲,۲۰۵	۳	۲۴۶۶۷	۲۳۹۴۰	۱۶,۸۱۱	مغولستان	۱۷۰
..	BB-	BB	۵	۵	۷۴۱	۷	۹۲۲۵	۱۰۸۴۰	۱۳,۵۶۳	مقدونیه	۱۷۱
A3	BBB+	BBB+	۳	۳	۲۶,۶۷۲	۳	۱۲۶۵۴۳۰	۶۰۵۷۰۰	۱,۴۱۴,۱۸۷	مکزیک	۱۷۲
..	۷	۷	۷۹۳	۱	۱۲۸۸۳	۴۸۱۹	۱۰,۳۷۵	موریتانی	۱۷۳
Baa1	۳	۳	۱,۴۸۳	۱	۱۵۳۸۴	۱۸۵۲۷	۱۲,۸۹۸	موریس	۱۷۴
Caa2	CCC+	CCC	۷	۷	۹,۶۶۷	۹۸	۱۲۷۳۴	-	۱۷,۸۵۱	موزامبیک	۱۷۵

B3	۷	۷	۳۸۴	۳	۱۵۹۹۱	۹۲۸۸	۱۴,۴۲۱	مولداوی	۱۷۶
			-	۴	۱,۰۶۶	۲	۵۴۸۱	۱۶۵۰۰	۶,۸۱۶	موناکو	۱۷۷
B1	B+	..	۷	۷	۴۹۲	۰	۷۸۴۲	۰	۶,۰۹۶	مونه نگرو	۱۷۸
..	۷	۶	۱,۷۰۳	۱۹۶	۴۲۹۶۴	۱۳۹۲۷	۵۹,۳۶۴	میانمار	۱۷۹
..	-	۶	۳,۱۳۳	۰	۴۳۳	۹۰	۴۲۷	میکرونزی	۱۸۰
			-	۶	۳۷	۰	۲۵۸	۳۰	۱۵۱	نالورو	۱۸۱
Baa3	..	BB+	۶	۵	۳۴۴	۰	۱۱۸۵۲	۷۴۹۰	۱۲,۶۰۷	نامیبیا	۱۸۲
..	۶	۶	۷۶۱	۱	۲۰۱۶۹	۷۹۰۵	۴۰,۸۲۸	نپال	۱۸۳
Aaa	AAA	AAA	۰	۱	۱۶,۵۹۷	۵	۴۸۰۷۸۵	۶۴۲۳۰۰	۵۷۹,۲۶۷	نروژ	۱۸۴
..	۷	۷	۵۱۱	۰	۵۴۱۵	۴۵۹۱	۱۳,۹۷۰	نیجر	۱۸۵
Caa1	B-	B-	۶	۵	۳,۰۱۲	۱۲۵	۱۱۲۱۱۶	۷۰۵۷۱	۴۷۷,۳۸۶	نیجریه	۱۸۶
B2	B-	B	۷	۷	۱,۶۱۶	۰	۱۸۰۵۱	۱۴۳۵۴	۱۵,۶۷۲	نیکاراگوئه	۱۸۷
Aaa	AA	AA	۰	۱	۴,۶۵۷	۶	۱۱۷۷۱۳	۸۸۰۸۰	۲۴۷,۳۳۴	نیوزیلند	۱۸۸
..	-	۴	۱۸	۰	۶۸۵	۴۵۶	۹۸۴	واتواتو	۱۸۹
C	CC	C	۷	۷	۲۲۷	۴۰	۵۵۷۸۲	۱۵۴۸۹۸	۴۸۲,۳۵۹	ونزوئلا	۱۹۰
Ba3	BB-	BB-	۴	۴	۲۹,۶۵۲	۱۲۳	۶۷۸۰۰۵	۱۲۵۰۴۵	۴۰۸,۸۰۲	ویتنام	۱۹۱
			۲	۲	..	۰	۱۱۰۲	۴۰	۹۰۲	ویرجین، جزایر (انگلیس)	۱۹۲
..	۷	۷	۲۱۶	۰	۷۳۹۹	۲۶۰۴	۲۰,۲۵۴	هائیتی	۱۹۳
Aaa	AAA	AAA	۰	۱	۴۷,۶۳۶	۹۴۶	۱۷۴۲۸۸۱	۴۰۶۳۰۰۰	۹۹۱,۱۱۵	هلند	۱۹۴
Baa3	BBB-	BBB-	۳	۳	۵۵,۰۳۷	۳,۴۰۱	۱۶۷۱۳۲۴	۵۶۴۱۷۹	۳,۳۸۵,۰۹۰	هند	۱۹۵
B2	B+	..	۵	۶	۱,۷۶۸	۰	۳۳۵۹۷	۱۱۰۱۷	۳۱,۷۱۸	هندوراس	۱۹۶
Aa1	AAA	AA	۲	۱	۴۵,۴۵۷	۳۸۸	۱۳۸۱۰۲۸	۴۹۴۵۰۰	۳۵۹,۸۳۹	هنگ کنگ (چین)	۱۹۷
..	۷	۷	۸۱	۲	۱۱۱۰۴	۷۱۲۱	۲۱,۰۶۲	یمن	۱۹۸
B3	B+	BB	۰	۵	۸,۵۹۴	۵۷	۳۳۴۲۰	۵۰۶۶۰۰	۲۱۹,۰۶۶	یونان	۱۹۹

توضیحات

- (۱) منابع داده‌ها و آمار عمدتاً بانک جهانی، صندوق بین‌المللی پول و برآوردهای صندوق ضمانت صادرات ایران است.
- (۲) رتبه‌بندی اعتباری کشورها و دولت‌ها توسط مؤسسات مختلفی در جهان و با اهداف متفاوت انجام می‌شود که مهم‌ترین آنها مؤسسات **Fitch Ratings, Standard and Poor's (S&P) Moody's** است. دولت‌ها برای دسترسی به بازار سرمایه بین‌المللی و تأمین مالی خارجی، عمدتاً نیازمند اخذ رتبه اعتباری از این مؤسسات هستند و درجات اعتباری از بهترین کیفیت اعتبار (AAA) تا بدترین وضعیت اعتباری (D) که مخفف **Default** به معنی قصور در پرداخت است طبقه‌بندی می‌شوند. مؤسسه رتبه‌بندی اعتباری دیگری که صرفاً در اقتصادهای نوظهور فعالیت می‌نماید و نیز بازار ایران را هم تحت پوشش خود دارد، مؤسسه **Capital Intelligence** یا **CI** است که در کشور قبرس قرار دارد.

در کنار این مؤسسات، شرکت‌های تخصصی ریسک سنجی نظیر **Economic Intelligence Unit (EIU)** یا **Business International Monitor (BMI)** نیز باهدف ارائه گزارش‌های تحلیلی جامع از وضعیت اعتباری کشورها به سرمایه‌گذاران خارجی فعال هستند. به‌علاوه، مؤسسات بیمه اعتبار صادراتی که همتایان صندوق ضمانت صادرات ایران در سطح دنیا محسوب می‌شوند نیز به‌منظور پوشش ریسک‌های صادراتی شامل ریسک‌های سیاسی و تجاری، کشورها را بر اساس وضعیت ریسک کشوری به هفت طبقه از ۱ (بسیار کم‌ریسک) تا ۷ (بسیار پر ریسک) طبقه‌بندی می‌کنند. از همتایان صندوق در کشورهای دیگر می‌توان به **Euler Hermes** آلمان، **Sace** ایتالیا، **NEXI** ژاپن، **Coface** فرانسه، **EKN** سوئد، **EKF** دانمارک، **SERV** سوئیس، **EFIC** استرالیا، **EDC** کانادا، **EXIAR** روسیه، **ECGC** هند، **K-sure** کره جنوبی و **Sinosure** چین نام برد. معادل‌سازی تقریبی طبقه‌بندی ریسک کشوری صندوق ضمانت صادرات با سایر مؤسسات رتبه‌بندی جهانی در جدول ذیل مشاهده می‌گردد. شایان‌ذکر است الگوی رتبه‌بندی صندوق بر اساس پارامترهای خاص، بومی‌سازی شده؛ ولی به‌طور کلی از همبستگی بالایی در مقایسه با مؤسسات هم‌تا برخوردار است.

صندوق ضمانت صادرات ایران	Fitch - CI-S&P	Moody's	EIU	معنای درجات اعتباری
۱	AAA	Aaa	AAA	بسیار کم‌ریسک
۲	AA+ تا A+	Aa1 تا A1	AA	کم‌ریسک
۳	A تا BBB+	A تا Baa1	A	ریسک متوسط به پایین
۴	BBB تا BB+	Baa2 تا Ba1	BBB	ریسک متوسط
۵	BB تا BB-	Ba2 تا Ba3	BB	ریسک متوسط به بالا
۶	B+ تا B-	B1 تا B3	B	پر ریسک
۷	D تا CCC	C تا Caa1	D تا CCC	بسیار پر ریسک

صندوق ضمانت صادرات ایران

معاونت اقتصادی

مدیریت پژوهش و ریسک

آدرس: تهران میدان آرژانتین خیابان شهید احمد قصیر خیابان شانزدهم غربی شماره ۵

تلفن: ۸۸۷۳۹۲۶۷

فکس: ۸۷۳۳۳۷۶

پست الکترونیک: Intl@egfi.ir، Intl@egfi.org